

פרק ג'

מחוללי הגאולה

בתוך הגלות המרה יש אור חדש,
ועל התקווה הזו יש להודות ללא הפסק!

וברוך אלהינו שחמל עלינו בדור היתום הזה בדור החלש הזה,
אשר על אלו הדורות נאמר ביותר (איכה א): "ותרד פלאים אין עוזר לה"
שנאמר על כל ימי הגלות המר הזה, בפרט על דורות אלו כאשר אנו רואין
ומבינים מרחוק מה שנעשה בעולם, את המעשה הרע הנעשה תחת השמש,
בפרט בעתים הללו.

לולא ה' שהיה לנו, שחמל עלינו ושלח לנו אור קדוש וחדש,
נורא ונשגב כזה וכו' שעשה ועושה עמנו מה שעושה ומחזקנו ברחמיו
בשבועה משיבי טעם כאלה.

עלינו להודות ולהלל ולשבח להשם יתברך תמיד, ולילך בארחותיו,
לקיים דבריו הקדושים להתחיל בכל עת מחדש וכנ"ל,
ולבטח בכחו הגדול ולהתחזק בשמחה טובה תמיד.
כי גדול ה' ולגדלתו אין חקר וכו'. והכל יתחפך לטובה.

(מכתב שער)

שרה מספרת: "פתאום הבנתי שהחיים עצמם הם הסיפור הגדול והדרמטי ביותר".

"אז למה בעצם אנחנו ממציאות סיפורים?" אני שואלת שאלת תם בסיומה של מצגת 'המאורע המחולל' - המניע האמיתי של הגיבור. ובאמת, למה לבלבל את המוח לאנשים אם במציאות אנחנו כאלו לא מונצחים?

תרצה, המנחה לכתיבה יוצרת, מסתכלת עליו ברחמים מהולים בחוסר סבלנות.

"סיפור בדיוני טוב מספר לנו אמת גדולה מהחיים, מאפשר לקרוא חיבור רגשי מושלם, עוזר לו להתמודד עם חייו האפרוריים טוב יותר והמעלות עוד רבות. העלינו והזכרנו אותן לא פעם, שרה". נקיפות מצפון דופקות על מפתן ליבי. מה הם אשמים שאני אנטי דמיונית?

"והכלל!" תרצה עוזבת אותי ומסתכלת על כל הקבוצה במבט דרמטי במיוחד, "ככל שחיי הגיבור יהיו קשים ומאתגרים יותר, והוא ייאבק ויתמודד עימם בכל הכוח, כך החיבור הרגשי של הקוראים אליו יגבר. וזה מה שיעשה בסייעתא דשמיא את הסיפורים שלך לטובים יותר".

"שיעורי בית!" מכריזה תרצה על המנהג הקדום, טרם נתעופף לדרכינו. "לפעם הבאה אבקש שתכתובנה סיפור קצר ותתרכזנה ברצון העמוק של הגיבור, מהו הרצון הפנימי שלו? תחשבו על הפן הפסיכולוגי, מה הדבר שיניע אותו הכי חזק? אל תעשו לו חיים קלים, בנות! בנו מאורע מחולל כזה שיפגע לו בבטן הרכה, שלא ישאיר אותו אדיש, שיגרום לו לסובב את העולם, להוריד את הירח, לקפוץ שמיניות באוויר... נו! הבנתן את העיקרון". כולן מצטחקות, מתכננות 'לברוא' עבור הגיבור צרות צרורות שיאלץ לעבור בגבורה עילאית, אלא מה.

"ושרה", תרצה עוצרת אותי, התלמידה הסוררת, בעלת ההתנגדות המובנית לסיפורים מדומיינים, "חבל לזלזל כך, נסי להתחבר לאמת שמאחורי הדמיון

ורגע---" מזהירה אותי מהמוקש הנפוץ ביותר שהורס כל סיפור מדומיין, "שום נס או שידוד הטבע. תני לגיבור שלך להיאבק! בלי לפתור לו את הבעיות, תני לנו לראות אותו מתמודד".

אני מהנהנת הנהון כללי, ובליבי טורקת דלת לכל הסיפורים הדמיוניים יחד עם גיבוריהם: הנאבקים והנרדפים, המסתבכים והמשיגים. ינחון על מדפס בשלום. לא באלו חפצה נפשי. אני אוהבת אמת! אמת רגילה, ולא מבוימת. כזאת שלא צריך למצוא אותה מאחורי פרגוד דמויות ססגוני. מה כבר ביקשתי?

יוצאת אל הרחוב. המילים של תרצה עדיין מציקות לי. כשיש תפילה שנענית או נס, הקורא לא מספיק מתחבר. כשיש פעולות, עשייה ומאבק עקוב מדם, כן. ככה, נכון? עולם הפוך ראיתי! מה זאת הכוחנות הזאת? 'כוחי ועוצם ידי עשה לי את הסיפור הזה!' נזכרת בסיפורים עוטי הוד על גיבורים העשויים ללא חת הנלחמים במצוקות החיים באומץ לב. קוראת, לשם ההשוואה, לסיפורי החיים שלי לבוא לרגע. לספר לי על מאורעות מחוללים שדחפו לעשייה, ומוצאת הרבה חללים. סיפורים ללא מחוללים. סיפורי תובנה בעלי מסר. מעט עשייה, הרבה מחשבות. רגע של הארה, תפילה וחיבור, וסיום לא סיום. גיבורים שהשתדלו, ולא תמיד הלך, או שהלך אבל בערך. שום עשייה כובשת שעוצרת את נשימתו של הקורא.

למה זה ככה, אבא? מאיפה הפער הלא נורמלי בין המדומיין לאמיתי? כאילו, מה, באמיתי אנחנו רכרוכיים חסרי תקנה ובדמיוני פתאום צומחות לנו כנפיים נאבקות?

פיצוץ נשמע. רועם ומהדהד. אין לי מושג מהו מקור הרעש. יחד עם שירי המעלות שאני ממלמלת על פה, איתור הילדים לחיים טובים ולשלום והבשורה הטובה שלא קרה שום דבר, משהו מתיישב לי בתודעה בקול נפץ פנימי. אני פתאום מבינה את הקטע.

אנחנו, כל עם ישראל נמצאים בעיצומו של מאורע מחולל שאי אפשר להתעלם ממנו.

שנה וחצי קורונה. אסון מירון. אסון שמחת תורה. מלחמת חרבות ברזל. טילים ברחבי הארץ. אסונות וצרות. אוי אוי אוי. כמה מאורעות מחוללים. מחוללי

חרדה, עשייה, תשובה... השאלה נזעקת ממעמקי הלב של כולנו: "טאטע, מה אתה רוצה?"

ואין תשובה. טאטע לא מגלה לאף אחד מה הוא רוצה. מצד שני, הוא כבר גילה לנו 613 תשובות במעמד הר סיני. ואנחנו... קטנים שכמונו, עומדים מול אלו ומתקשים. נורא מתקשים.

קונפליקט נורא ואיום מתרחש לאור יום, או בחשכת ליל. או בחלום הלילה. ובעצם, תמיד.

קונפליקט על הרצון. יש כאן אויב אכזר העשוי ללא חת ונלחם כנגד הנשמה הטהורה. הוא בא ומספר לה שבמקומות שהיא צריכה לעשות שינוי, אין לה תקווה. אולי לאחרים כן, אבל לה? בתשפ"ה? ככה, כמו שהיא? למה נראה לה?

והנשמה הזאת, שהיא אני, או את, או כולנו יחד, צריכה לצאת למאבק הגדול של החיים שלה.

מאבק אדירים, גדול הרבה יותר מכל גיבור מצי' בסיפור רווי דרמה. מאבק כנגד מלאך שלעולם לא עוצר, והזירה שלו מתפרסת על כל שעות היום והלילה. הוא נמצא בכל חזית, גם השגרתית ביותר, ומכה בסתר.

איזה סיכוי יש כאן בכלל? ייאוש, ייאוש! ואף על פי כן, אם הנשמה קלטה את המהלך של החיים האלו - היא ממשיכה ובגדול. אם היא קלטה שזה מה שרוצים ממנה בשמיים, להחזיק ברצון ולהמשיך לחתור לנקודת האמת יעבור עליה מה - היא אלופה אמיתית!

הקהל, קודשא בריך הוא ופמליא של מעלה, רוצים לראות כאן מאבק! ממש כמו כל קורא מצי', להבדיל. אבל בעוד שבספרים אנחנו מצפים לראות פעולות ועשייה, כאן מצפים לראות אותה ממשיכה לרצות את הטוב בלי להתייאש, חותרת וחותרת. לדעת - הטוב הזה שייך אליי. אני אעשה את שלי והשם יעזור, מתי שהוא ירצה ואיך שהוא ירצה.

מרגישה שמצאתי את שאהבה נפשי. יש כאן את כל האלמנטים של סיפור דמיוני: מאורע מחולל, מאבק, תהליך. בדיוק כמו שתמצא מבקשת, והכול אמיתי למהדרין.

אבל איך בכלל כותבים סיפורים כאלו?

איך כותבים למשל על אחת שמנסה לשמור את הלשון שלושים שנה, זוכרת את "נצור לשונך" על פה, ועדיין לא הולך לה? ובסוף אחרי שנים של מאבק עם לשונה המתגלגלת, היא קצת פחות קלפטה, אבל רק לפעמים?

ואיך כותבים למשל על אחרת שצניעות בשבילה זה אוורסט, ושום החלטה לא מצליחה לעצור אותה כשהיא נתקלת באופנה חדשה שקוראת לה בחלונות רבי עקיבא... ובסוף, בכוחות אדירים היא מוותרת על בגד שהיה ממש אבל ממש לא לעניין, ואחרי חודשיים של איפוק, בשבע ברכות של אחותה היא לא עומדת בפיתוי וכן לובשת, אבל אחר כך טומנת אותו בבוידם לעולמי עד ולנצח נצחים? איך כותבים את זה? סיפור ללא הוד עם מאבק קטן, שנגמר בציון בינוני מינוס?

מה יגיד הקורא שלי? מה קרה כאן בעצם? מאבק כזה טיפשי וקטן לעיני בשר ודם. ממש מזערי. זה לא מצטלם טוב!

אבל אלו הם הסיפורים של דור עקבתא דמשיחא. כל אחד והסיפור שלו. אלו בדיוק הסיפורים מחוללי הגאולה.

בסוף, אם לא נייאש את עצמנו,

יעבור עלינו מה,

יבוא הרגע המכריע,

שבו בורא עולם עצמו ייכנס לתוך הסיפור

שלי ושלך ושלנו

ויראה אותנו, לפני ולפנים,

הקטנים והדלים

הנאבקים והנדכאים

הנמוכים והנרדפים

שנופלים וקמים

מתייאשים ומתחדשים

ולא מוותרים על הקדושה! אפילו ולמרות.

וייתן לנו רחמים.

משיח צדקנו בכבודו ובעצמו יחלק ספר לכל נשמה מפרפרת, שנאבקת בכנפי הרצון, שמנסה פעם אחר פעם בחושך ובהסתרה לעשות רצונו של מקום, מצליחה קצת, נופלת הרבה, ויראה כמה שווה כל דקה של התגברות שלה. הוא יראה לה את הספר שלה! וזה יהיה הדבר הכי מדהים שהיא שקראה אי פעם.

לשיעור כתיבה הבא אצטרך למצוא מאורע מחולל רגיל והתמודדות מלאת עשייה לאחת הדמויות שאמציא. התפילה יכולה להיות ברקע, לא משתלטת מדי, לא פותרת את הבעיה. ככה, חביבה כזאת, חינוכית.

אבל את הסיפור האמיתי, את זה המעניין באמת (גם אם עכשיו בגלות הוא נחשב לבזוי, מעוך ולא משמעותי כלל), בונים רק עם כלי הנשק הזה - תפילה בקשה ותחינה, ועוד אחת, והעיקר - הרבה רצונות וכיסופים, שאין להם מילים כלל.

רק לדג על חלישות הדעת,

ולבחור להאמין בסיפור האמיתי

היום את כותבת את הפרק החדש של סיפור חיך עם שמחה ואמונה,

היום את מאמינה שיש סודות נפלאים ביום הזה ומחשיבה ומייקרת את כל המאבקים הנסתרים עם הקולות המחלישים אותך מהקדושה.

כל התחזקות שלך בטוב הנצחי נכתבת! רק תמשיכי!

אשריך!